

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRỊNH HỒNG HẠNH

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN
CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG
DÂN TỘC NỘI TRÚ TỈNH TUYÊN QUANG**

**Chuyên ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 60.14.01.14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Tuyết Mai

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trong luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2013

Tác giả

Trịnh Hồng Hạnh

LỜI CẢM ƠN

Bản luận văn được hoàn thành tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên dưới sự hướng dẫn của Tiến sĩ Nguyễn Thị Tuyết Mai, nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành, người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Xin cảm ơn Ban chủ nhiệm Khoa Sau Đại học, Ban chủ nhiệm Khoa Tâm lý giáo dục, các thầy cô giáo Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã giảng dạy và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu khoa học.

Xin chân thành cảm ơn Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, Sở Giáo dục và Đào tạo Tuyên Quang, các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang cùng các đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành bản luận văn.

Bản luận văn chắc chắn sẽ không tránh khỏi những khiếm khuyết vì vậy rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các thầy cô giáo và các bạn học viên để luận văn này được hoàn chỉnh hơn.

Cuối cùng xin cảm ơn gia đình và bạn bè đã động viên, khích lệ tôi trong thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2013

Tác giả

Trịnh Hồng Hạnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Phương pháp nghiên cứu.....	4
7. Cấu trúc luận văn.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG	
CHUYÊN MÔN CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG PTDTNT	6
1.1. Sơ lược lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Một số nghiên cứu nước ngoài.....	6
1.1.2. Một số nghiên cứu trong nước	7
1.2. Các khái niệm cơ bản của đề tài.....	8
1.2.1. Quản lý	8
1.2.2. Quản lý giáo dục.....	10
1.2.3. Quản lý nhà trường	11
1.2.4. Quản lý hoạt động chuyên môn.....	12
1.2.5. Biện pháp quản lý hoạt động chuyên môn.....	13
1.3. Một số vấn đề lý luận liên quan đến việc quản lí trường PTDTNT	13
1.3.1. Quản lý trường PTDTNT	13

1.3.2. Đặc điểm lao động sư phạm của người GV trường PTDTNT	16
1.3.3. Chức năng quản lý của HT trường PTDTNT	16
1.3.4. Các mối quan hệ của hiệu trưởng trường PTDTNT.....	19
1.3.5. Các mặt quản lý của HT trường PTDTNT.....	23
1.3.6. Nội dung công tác quản lý HĐCM của người HT trường phổ thông dân tộc nội trú.....	27
1.3.7. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý HĐCM của HT trường PTDTNT	36
1.3.8. Một số biện pháp quản lý hoạt động CM có tính đặc thù	37
Kết luận chương 1.....	40
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN CỦA HT CÁC TRƯỜNG PTDT NỘI TRÚ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG	42
2.1. Khái quát về tình hình giáo dục ở tỉnh Tuyên Quang.....	42
2.1.1. Về qui mô, mạng lưới và chất lượng giáo dục	43
2.1.2. Đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên.....	45
2.2. Khái quát về các trường phổ thông dân tộc nội trú tỉnh Tuyên Quang	46
2.3. Quản lý HĐCM của HT các trường PTDTNT trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang hiện nay.....	54
2.3.1. Nhận thức của HT các trường PTDTNT tỉnh Tuyên quang về vị trí và tầm quan trọng của quản lý HĐCM	54
2.3.2. Thực trạng quản lý HĐCM của hiệu trưởng	58
2.3.3. Quản lý kế hoạch, chương trình dạy học	60
2.3.4. Quản lý việc soạn bài và chuẩn bị tiết dạy.....	64
2.3.5. Quản lý giờ dạy trên lớp và hồ sơ chuyên môn của giáo viên	69
2.3.6. Quản lý việc dự giờ, đánh giá GV và công tác thi đua giảng dạy	73
2.3.7. Quản lý sinh hoạt tổ CM	77
2.3.8. Quản lý phương tiện, TBDH và các điều kiện hỗ trợ dạy học.....	80

2.3.9. Quản lý việc KT đánh giá kết quả HS	83
2.3.10. Quản lý công tác phụ đạo HS chưa đạt chuẩn kiến thức kỹ năng; BD HS giỏi và ôn tập HS lớp 9, lớp 12 thi TN	88
2.3.11. Quản lý việc BD nâng cao trình độ CM, nghiệp vụ cho GV	93
2.4. Đánh giá việc quản lý HĐCM của HT các trường PTDTNT	99
Kết luận chương 2	102
Chương 3: MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HĐCM CỦA HT CÁC TRƯỜNG PTDT NỘI TRÚ TỈNH TUYÊN QUANG	103
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	103
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ.....	103
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	103
3.2.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	103
3.2.4. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	103
3.2.5. Nguyên tắc đảm bảo tính bền vững	104
3.2. Đề xuất một số biện pháp.....	104
3.2.1. Đa dạng hóa hình thức bồi dưỡng nâng cao năng lực quản lý của HT; nâng cao kiến thức, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ GV.....	104
3.2.2. Tăng cường kiểm tra việc thực hiện chương trình, kế hoạch dạy học của GV.....	107
3.2.3. Tăng cường vai trò của tổ chuyên môn trong HĐCM.....	108
3.2.4. Phối hợp giữa nhà trường và gia đình trong việc phụ đạo HS chưa đạt chuẩn kiến thức, kỹ năng; bồi dưỡng học sinh năng khiếu, học sinh giỏi.....	110
3.2.5. Đổi mới công tác quản lý việc soạn bài và chuẩn bị tiết dạy	112
3.2.6. Xây dựng cơ chế phối hợp trong quản lý kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS	113

3.2.7. Đầu tư cơ sở vật chất, thiết bị dạy học nhằm nâng cao chất lượng dạy học	115
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	117
3.4. Khảo sát tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đã đề xuất	118
Kết luận chương 3	121
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	122
1. Kết luận	122
2. Kiến nghị	124
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	126
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Đọc là
CBQL	Cán bộ quản lý
CSVN	Cơ sở vật chất
CM	Chuyên môn
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa-Hiện đại hóa
ĐDDH	Đồ dùng dạy học
GD	Giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GDPT	Giáo dục phổ thông
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
HT	Hiệu trưởng
HĐCM	Hoạt động chuyên môn
NV	Nhân viên
PTDTNT	Phổ thông dân tộc nội trú
PHT	Phó hiệu trưởng
QG	Quốc gia
QLGD	Quản lý giáo dục
TBDH	Thiết bị dạy học
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TN	Tốt nghiệp
TT	Tổ trưởng
XHH	Xã hội hóa
XD	Xây dựng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Khái quát về các trường PTDTNT của Tuyên Quang	50
Bảng 2.2: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về tầm quan trọng của các nội dung quản lý HĐCM	55
Bảng 2.3: Tự đánh giá của HT về những căn cứ để phân công giảng dạy cho GV	58
Bảng 2.4: Thái độ của 2 nhóm khách thể về kết quả đạt được sau khi HT phân công chuyên môn và xếp thời khóa biểu	58
Bảng 2.5: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý chương trình, kế hoạch dạy học	60
Bảng 2.6: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý chương trình, kế hoạch dạy học	61
Bảng 2.7: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý việc soạn bài và chuẩn bị tiết dạy	66
Bảng 2.8: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý việc soạn bài và chuẩn bị tiết dạy	66
Bảng 2.9: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý giờ dạy trên lớp và hồ sơ chuyên môn của GV	70
Bảng 2.10: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý giờ dạy trên lớp và hồ sơ chuyên môn của GV	71
Bảng 2.11: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý việc dự giờ, đánh giá GV và công tác thi đua giảng dạy	73
Bảng 2.12: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý việc dự giờ, đánh giá GV và công tác thi đua giảng dạy	74
Bảng 2.13: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý sinh hoạt tổ CM	77

Bảng 2.14: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý sinh hoạt tổ CM	78
Bảng 2.15: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý phương tiện, TBDH và các điều kiện hỗ trợ dạy học..	80
Bảng 2.16: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện về các biện pháp quản lý phương tiện, TBDH và các điều kiện hỗ trợ dạy học.....	81
Bảng 2.17: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý việc KT đánh giá kết quả HS.....	83
Bảng 2.18: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý việc KT đánh giá kết quả HS.....	84
Bảng 2.19: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý công tác phụ đạo HS chưa đạt chuẩn kiến thức kỹ năng; BD HS giỏi và ôn tập HS lớp 9, lớp 12 thi TN	88
Bảng 2.20: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý công tác phụ đạo HS chưa đạt chuẩn kiến thức kỹ năng; BD HS giỏi và ôn tập HS lớp 9, lớp 12 thi TN	89
Bảng 2.21: Thống kê chất lượng học tập các trường PTDTNT năm học 2011-2012.....	91
Bảng 2.22: Đánh giá của 2 nhóm khách thể về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý việc BD nâng cao trình độ CM, nghiệp vụ cho GV	95
Bảng 2.23. Đánh giá của 2 nhóm khách thể về kết quả thực hiện các biện pháp quản lý việc BD nâng cao trình độ CM, nghiệp vụ cho GV	96
Bảng 3.1. Kết quả khảo sát tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	119